

Energiekosten met WKK te halveren, maar grote verschillen tussen telers

Energievergelijking geeft WKK-

WKK
ENERGIE

Richard Schenkeveld: "Telers kunnen hun energiekosten met een WKK halveren, maar je ziet enorme onderlinge verschillen."

Energievergelijking wordt steeds lastiger. Zeker als het gaat om ketels en WKK's van verschillende grootte en afzet van stroom en warmte aan derden. Door de kosten en opbrengsten onderling te vergelijken, krijgen telers inzicht in hun eigen energiekosten. Zes leden van de telersvereniging Prominent hebben samen met DLV een WKK-vergelijkingsgroep opgezet. Een van de leden van de telersvereniging en de DLV'er vertellen hun ervaringen.

TEKST EN BEELD: MARLEEN ARKESTEIJN

Arja van Meekeren, senior adviseur bij DLV Plant begeleidt al jaren bedrijfsvergelijkingsgroepen bij paprika en tomaat. Vier keer per jaar maakt ze voor de deelnemers een overzicht van de kosten en opbrengsten. Een van de items daarbij is energie. Bij telers met een WKK werd de energievergelijking steeds lastiger, omdat er zoveel verschillende factoren een rol spelen. Dit speelde ook bij telersvereniging Prominent. Van Meekeren vormde daarom met zes telers van deze groep een WKK-vergelijkingsgroep. "Samen met energie-expert Guido Zwarts hebben we bekeken wat we het beste kunnen vergelijken. Hij heeft een rekenmodel gemaakt. Sonja Kester van Prominent heeft de registratieformulieren ontwikkeld. We hebben nu goede kengetallen, die ik ook gebruik voor andere vergelijkingsgroepen."

— kosten en opbrengsten

— kengetallen

Vergelijkingsfactoren

Van Meekeren laat een vergelijkingsschema zien. Er staat een energiebalans op met hoeveelheden aardgas, warmte en elektriciteit in de verschillende kwartalen en het aantal draaiuren van de WKK.

Interessant is het tweede deel, met een berekening van de energiekosten. Het totaal aan energiekosten is een optelsom van maar liefst elf bedragen die betrekking hebben op WKK, aardgas, warmte en elektriciteit.

Alleen al zo'n overzicht heeft voordelen. "Je zit er zelf bovenop doordat je wekelijks de meterstanden bekijkt. Je ziet het bijvoorbeeld als het rendement van de WKK zakt. De hoeveelheid warmte die je voor de teelt gebruikt, heb je nodig voor een vergelijking van de teeltwaarden. Het overzicht laat ook zien welke energiekosten je gehad zou hebben zonder WKK. Dit is handig om verschillende bedrijven met elkaar te kunnen vergelijken."

— meterstanden

Enorm grote verschillen

"Telers kunnen hun energiekosten met een WKK halveren, maar je ziet enorme verschillen. Wat doen zij anders dan hun collega's? Hoe lang staat de WKK aan, hoe groot is de buffer, heeft iemand wel of geen CO₂ via OCAP? De grootste verschillen binnen de Prominent-groep blijken te zitten in het terugkopen op de onbalansmarkt." Van Meekeren ziet een omslag in het denken

bezitters beter inzicht

van telers met een WKK. "Het gaat er vooral om wat de energie aan het einde van de streep kost met de WKK."

Richard Schenkeveld, een van de zes telers, beaamt dit. "De eerste twee jaar berekende ik wat het ons zonder WKK zou hebben gekost. Nu is mijn doel het laag houden van de energiekosten. Ik koop wel eens 'duur' gas van 25 cent per kuub, maar als ik de stroom goed kan verkopen is het netto resultaat toch positief."

netto resultaat

Geen halleluja-verhaal

"Met een WKK kun je de energiekosten zeker drukken, maar het is zeker geen halleluja-verhaal", benadrukt Van Meekeren. "Voor kleine bedrijven is een WKK vaak niet rendabel. Verder is het een behoorlijke investering. Bedrijven moeten als zekerheid een ketel hebben met een capaciteit die voldoende is voor het hele bedrijf. Als er een warmtevraag is en de elektriciteit is 'goedkoop', is het voordeliger de ketel te laten branden."

warmtevraag

De DLV-medewerkster stelt dat een teler toch een ketel nodig heeft omdat de WKK behoorlijk storingsgevoelig is. "Had een ketel drie keer per jaar storing, dan moet je nu rekening houden met drie keer per week. Dat betekent dat je eigen technische mensen in huis moet hebben voor het onderhoud en het oplossen van kleine problemen met de WKK. Je kunt dat het beste doen op tijden dat de stroom goedkoop is om te voorkomen dat de WKK uitvalt als de stroom duur is."

Ervaringen Schenkeveld

Kwekerij Schenkeveld in Schipluiden en Den Hoorn is een modern tuinbouwbedrijf van 16,5 ha met twee locaties. Het familiebedrijf wordt geleid door Jan, Peter en Richard. Sinds 2002 telen ze trostomaten en zijn ze lid van telersvereniging Prominent. Richard Schenkeveld is verantwoordelijk voor de in- en verkoop van energie. Op beide locaties staat een WKK. Op het bedrijf aan de Veenakkerweg hebben ze één WKK van 3 MWh en een warmtebuffercapaciteit 200 m³ per ha. Deze WKK draait 4.700 uur per jaar. Op het nieuwe bedrijf aan de Woudseweg staan 2 WKK's van 3 MWh en een warmtebuffercapaciteit van 400 m³ per ha. Deze draaien ongeveer 4.100 uur per jaar. "Het verschil is dat wij op de Woudseweg meer WKK-vermogen hebben en dus meer overdag in de dure uren kunnen draaien."

warmtebuffer-
capaciteit

Draai-uren

De WKK draait vooral tussen 9 en 17 uur, als de stroom het meest oplevert. Dit was een leerproces. "In het begin draaiden we 24 uur per dag. Door de kosten en opbrengsten te vergelijken in de WKK-vergelijkingsgroep doen we het nu anders."

vergelijkings-
groep

Schenkeveld koos voor een basis-OTC-contract voor de stroom die hij tussen 9 en 17 uur kan leveren via de energielcommissie van

Prominent

Telersvereniging Prominent bestaat uit 19 teeltbedrijven en omvat een areaal van 140 ha. De leden kopen veel gezamenlijk in. Alle WKK's komen van Jenbacher.

De gasinkoop en stroomverkoop doen ze gezamenlijk. De telersvereniging heeft een jaarcontract met Westland Energie Services. Deze kan daardoor voordelig de service leveren. Een speciale energielcommissie houdt de energielmarkt in de gaten en adviseert haar leden hierover. De leden besluiten zelf of ze met de gekregen informatie iets doen.

"Telers kunnen hun energiekosten met een WKK halveren, maar je ziet enorme onderlinge verschillen."

Prominent. Dit vaste contract is afgesloten voor de hoeveelheid elektriciteit die het bedrijf dagelijks zeker kan leveren. De teeltman, die tevens verantwoordelijk is voor de WKK, begroot de warmtebehoefte van het bedrijf in de verschillende periodes van het jaar en daarmee de hoeveelheid elektriciteit die ze kunnen leveren.

warmte-
behoefte

De teeltman kan ook aangeven hoeveel extra warmte het bedrijf dagelijks kwijt kan en dus ook hoeveel extra elektriciteit hij per dag kan leveren om op de kortere termijn mee te handelen.

"We handelen via LEO (Lucratieve Energie Opwekking) van Westland Energie Services. Dit is een handelsportal op internet, waarmee telers snel en overzichtelijk kunnen handelen in stroom. Het computerprogramma geeft signalen naar onze klimaatcomputer of de WKK wel of niet moet draaien.

Behalve het basis-OTC-contract, handelen we ook op de korte termijn door in- en verkoop via APX en verkoop op de onbalansmarkt. We geven zelf de grenzen aan. Je kunt bijvoorbeeld energie opkopen op de APX en de volgende dag 'terugleveren' via de onbalansmarkt als je denkt dat de energie dan duurder is. Een voorbeeld: De weersvoorspelling voor de volgende dag is warm en windstil. Dat betekent dat de windmolens stil staan. De energieprijzen stijgt dan naar verwachting."

onbalans-
markt

Hoewel Richard Schenkeveld graag met energie bezig is, staat de teelt voor hem bovenaan.

Registratieformulier

Het registratieformulier van de telersvereniging Prominent geeft een goed inzicht in de factoren die een rol spelen bij het berekenen van de energiekosten.

Belangstellenden kunnen dit formulier gratis opvragen bij de maker van dit model: Guido Zwarts, DLV Glas en Energie via g.zwarts@dlv.nl

Bij energievergelijking spelen steeds meer factoren een rol. Door kosten en opbrengsten onderling te vergelijken, krijgen telers inzicht in hun eigen energiekosten. Zes leden van telersvereniging Prominent hebben met DLV een WKK-vergelijkingsgroep opgezet. Een WKK drukt de energiekosten, maar er blijken wel grote verschillen tussen telers onderling.

SAMENVATTING